

Kotisivu

Kotisivu on sivuston pääsivu

Ensi kertaa sivustolle saapuvan käyttäjän pitäisi pystyä pääättelemään sivuston tarkoitus kotisivun nähtyään.

Usein lähtökohtana sivuston hierarkinen pääjaottelu, mutta muutkin aloitustavat voivat tulla kyseeseen.

Kotisivu

Esimerkki:

Matkustusaiheiselle sivustolle saapuvan käyttäjän tavoitteena on lentolippujen varaaminen.

Sivuston selailu voisi alkaa siten, että käyttäjä kertoo mistä hän on lentämässä ja minne.

Kotisivu

Kotisivulle sijoitetaan myös sellaiset tarjoukset ja uutiset, jotka on tarkoitus saattaa kaikkien käyttäjien tiedoksi.

Uutisille pitää kuitenkin varata suhteellisen pieni alue, sillä navigointitoiminnot vievät suurimman osan kotisivusta.

Kotisivun tärkein tehtävä on tarjota käyttäjille reittejä, joiden avulla sivustolla voi liikkua.

Kotisivu

Hakutoiminnon on oltava hyvin esillä lähes kaikilla kotisivuilla.

Hakutoiminto on hyvä sijoittaa heti kotisivun yläosaan.

Kotisivu

Kotisivun tärkeimmät osat ovat siis:

- luettelo sivuston tärkeimmistä aihealueista (navigointialue),
- tärkeimmät uutiset tai erikoistarjoukset,
- hakutoiminto.

Myös nimi ja logo ovat erittäin tärkeitä.

Sivun leveys

Kysymys: ”Minkä leveyiselle näytölle sivu pitäisi suunnitella?”

Sivun leveys

Vastaus: ”Sivua ei pidä suunnitella *minkään* standardin levyiseksi.”

Käyttäjien näytön koko ja resoluution vaihtelee huomattavasti, kuten myös selainikkunan koko.

Käynnistyskuvat

Käynnistyskuvat ovat turhia.

Sivustolle saapuvan käyttäjän pitäisi nähdä ensimmäiseksi sivuston kotisivun, eikä täysin hyödytöntä käynnistyskuvaa joka vain hidastaa kotisivulle siirtymistä.

Käynnistyskuva ärsyttää käyttäjiä ja he pyrkivät siirtymään sivulta eteenpäin niin nopeasti kuin vain mahdollista.

Kotisivu ja sisäsivut

Kotisivun tärkein elementti on yrityksen tai sivuston nimi.

Nimi on syytä sijoittaa vasempaan yläkulmaan tai muuhun paikkaan, josta se osuu helposti silmään.

Nimen pitää näkyä kaikilla sivuilla, koska käyttäjä voi saapua suoraan mille tahansa sivuston sivulle.

Kotisivu ja sisäsivut

Jos suurin osa käyttäjistä tunnistaa sivuston välittömästi myös sisäsivuille suoraan saapuessa, ei sisäsivuille kannata laittaa yleistietoa sivustosta.

Kaikille sivuille kuitenkin linkki, jonka avulla pääsee kotisivulle.

Linkki pyritään sijoittamaan samaan paikkaan jossa on myös sivuston nimi.

Kotisivu ja sisäsivut

Sisäsivuilla sivuston nimen pitäisi olla sellainen, että käyttäjä voi siirtyä kotisivulle sitä klikkaamalla.

Kaikki käyttäjät eivät kuitenkaan oivalla nimen olevan linkki, joten on hyvä laittaa lisäksi kotisivulle vievä tekstilinkki.

Linkit sisäsivuille

Käyttäjiä ei pidä pakottaa aloittamaan selailua sivuston kotisivulta, deep link -tyyppisten linkkien on syytä olla mahdollisia.

Itse asiassa sisäsivuille tuovia linkkejä pitää pyrkiä hankkimaan (mm. yhteistyöohjelmat tähän tarkoitukseen).

Metaforat

Vertauskuvallisuuden huono puoli on se, että se houkuttelee tekemään sivustosta metaforan kannalta hauskan, mutta käyttäjän todelliset tarpeet unohtuvat.

Sivusto kannattaa sen sijaan tehdä varsin kirjaimelliseksi eikä sitoa koko käyttöliittymää yhteen metaforaan.

Metaforat

Metaforaa voi kuitenkin hyödyntää seuraavin tavoin:

Metafora voi toimia yhtenäistävänä tekijänä koko sivustolle.

Metaforan käyttö saattaa helpottaa sivuston käytön oppimista koska käyttäjä voi hyötyä vertauskuvana olevan järjestelmän tuntemuksestaan.

Esimerkiksi ”ostoskori”-metaforan käyttö

Liikkuminen

Webin perustana on navigointi.

Käyttäjiä on autettava liikkumaan muutenkin kuin vain kohteeseen vievien hyperlinkkien avulla.

Navigointikäyttöliittymän on kyettävä vastaamaan kolmeen peruskysymykseen:

Missä minä olen?

Mistä minä tulin?

Minne täältä voi mennä?

Missä minä olen?

Käyttäjä ei voi ymmärtää sivuston rakennetta ellei hän ymmärrä missä hän on.

Käyttäjän sijainti pitää osoittaa kahdella eri tasolla:

- Missä käyttäjä on koko www:n mittakaavassa.

- Missä kohden sivuston rakennetta käyttäjä sijaitsee.

Missä minä olen?

Käyttäjän sijainti www:ssä osoitetaan laittamalla sivuston nimi näkyviin jokaiselle sivulle.

Käyttäjän sijainti sivustolla osoitetaan yleensä näyttämällä osia sivuston rakenteesta ja merkitsemällä alue, jolle näytössä näkyvä sivu sijoittuu.

Lisäksi sivulla on oltava selkeä otsikko ja page title.

Mistä minä tulin?

Apuna toimivat selaimen back-painike ja sivuhistoria.

Hypertekstilinkkien väritys ilmaisee vierailut linkit.

Minne täältä voi mennä?

Kysymykseen vastaavat sivulla näkyvät navigointivaihtoehdot ja muut sivun linkit.

Sivuston selkeä rakenne auttaa käyttäjän etsiessä vastausta tähän kysymykseen.

Minne täältä voi mennä?

Linkkityyppejä (kertaus):

- upotetut linkit
- rakenteelliset linkit
- miellelyhtymälinkit

Linkit kannattaa esittää alleviivattuna tekstinä.

Alleviivausta tekstin tehokeinona kannattaa välttää.

Alasvetovalikoita ja grafiikoita kannattaa käyttää harkiten.

Sivuston rakenne

Yleisin käytettyjä rakenteita:

Hierarkkinen: informaation muuttuu asteittain yksityiskohtaisemmaksi

Taulukkomainen: sivujen luokittelu ominaisuuksien tai arvojen mukaan (esimerkiksi olympialaisten sivujen luokittelu urheilulajien mukaan)

Lineaarinen rakenne: esimerkiksi www-sovellus jossa käyttäjä etenee vaihe vaiheelta

Sivuston rakenne

Sivustolla pitää olla rakenne ja sen on tarkoitus heijastaa käyttäjän näkemystä sivustosta tai sen informaatiosta tai palveluista.

Sivusto pitää rakentaa käyttäjäkeskeisesti eikä esim. yrityksen organisaatiokaavion pohjalta.

Sivuston rakenne

Rakenne on valittava sen mukaan mitä käyttäjät tulevat sivustolle tekemään.

Hierarkisessa navigointimallissa Nielsen suosittelee käytettäväksi viittä eri tasoa, jotta käyttäjä voi helposti paikallistaa oman sijaintinsa.

Sivuston rakenne

Esimerkki: Supervitkuttimen hinta- ja kokoonpanovaihtoehdot.

Tämä sivu kuuluu sivuston rakenteessa viiteen eri tasoon:

Yrityksen sivusto (sen sijaan että sivu sijaitisi jollakin muulla sivustolla)

Tuotetiedot (ei siis esimerkiksi sijoittajien tietopankki)

Vitkuttimien tuoteperhe

Tuote nimeltä Supervitkutin

Hinta- ja kokoonpanovaihtoehdot

Navigaatiomalleja

Sivuston laajuutta korostava ulkoasu:
www.ksao.fi

Uhraa sisäsivuista 20% sivuston yläotsikoiden esittelyyn.

Helpottaa kuitenkin sivuston tunnistamista ja brändin luomista.

Navigaatiomalleja

Leivänmurupolku: www.kouvola.fi

Erittäin yksinkertainen ja vie vähän tilaa
(sivustolla tosin koko ajan myös vasemman
laidan navigointialue).

Hyötyä vain jos informaatio on järjestetty
hierarkisesti.

Navigaatiomalleja

Yhdistelmämalli: www.oracle.com

valikko, joka näyttää hierarkian tasot

valikosta aukeaa jokaisen tason kaikki vaihtoehdot

Vie paljon tilaa näytöllä.

Vaatii dynaamista HTML:ää.

Navigaatiomalleja

L:n muotoinen navigointimalli: www.iltalehti.fi

Sisältää sekä vaaka- että pystynavigoinnin

Suosittelavaa vain erittäin suurilla sivustoilla
(yli 10000 sivua).

Lähde: *Jakob Nielsen, WWW-suunnittelu*